

# MARKA VE TURQUALITY® DESTEĞİNE İLİŞKİN GENELGE<sup>1</sup>

## BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

### Amaç

**MADDE 1 –** (1) Bu Genelgenin amacı, 17.08.2022 tarihli ve 5973 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan İhracat Destekleri Hakkında Karar kapsamında yer alan Marka ve TURQUALITY® desteklerinin uygulanmasına yönelik başvuru, değerlendirme ve sonuçlandırma işlemlerine dair süreçlere ve bu süreçlerin sistem üzerinden işleyişine yönelik usul ve esasların belirlenmesidir.

### Dayanak

**MADDE 2 –** (1) Bu Genelge, 5973 sayılı Karar ile 2019/7 sayılı Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemine İlişkin Uygulama Tebliği hükümlerine istinaden hazırlanmıştır.

### Tanımlar

**MADDE 3 –** (1) 5973 sayılı Kararın 2 nci maddesinde belirtilen tanımlara ilave olarak bu Genelgede geçen;

- a) Bağımsız denetim kuruluşu (BDK): Bağımsız denetim yapmak üzere, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilen sermaye şirketini,
- b) Bakanlık yurt dışı temsilcisi: Ticaret Müşaviri/Ataşesi veya Bakanlık tarafından ilgili ülkede görevlendirilen Bakanlık temsilcisini,
- c) Gelişim yol haritası: Destek kapsamına alınan şirketin mevcut bulunduğu konum, sahip olduğu vizyon ve kurumsal stratejileri ile operasyon ve destek süreçleri, organizasyonları ve teknolojik yetkinliklerinin detaylı olarak incelendiği, uluslararası en iyi uygulamalar göz önünde bulundurularak iyileştirme alanlarının tespit edildiği ve bu alanların şirketlerin stratejik öncelikleri doğrultusunda projelendirilip performans göstergeleri ile hedeflerinin yer aldığı ve destek kapsamına alınan şirketin destek kapsamındaki markasına ve destek dönemine ilişkin uygulayacağı stratejik iş planını içeren çalışmayı,
- ç) Harcama yetkisi verilen şirket: Bu Genelgenin 25 inci maddesinde sayılan şartları haiz ve Bakanlıkça ortaklık yapısı onaylanmış olan şirketi,
- d) Hedef pazar: Şirketin destek kapsamındaki markası ile girmeyi planladığı veya hâlihazırda faaliyet gösterdiği ülkeye yönelik olarak Bakanlığa sunduğu Hedef Pazar Başvuru Formu kapsamında Bakanlık tarafından onaylanan ülkeyi,
- e) İncelemeci kuruluş: Şirketin üyesi olduğu İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliğini,
- f) İlişkili kişi:
  - Destek kapsamındaki şirketler ile harcama yetkisi verilen şirketlerin kendi ortaklarını,
  - Destek kapsamındaki şirketler ile harcama yetkisi verilen şirketlerin veya söz

<sup>1</sup> 09.09.2025 tarihinde yürürlüğe girmiştir

- konusu şirketlerin ortaklarının ilgili bulunduğu gerçek kişi veya kurumları,
- Destek kapsamındaki şirketler ile harcama yetkisi verilen şirketlerin veya söz konusu şirketlerin ortaklarının idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından doğrudan veya dolaylı olarak bağlı bulunduğu gerçek kişi veya kurumları,
- Destek kapsamındaki şirketler ile harcama yetkisi verilen şirketlerin veya söz konusu şirketlerin ortaklarının idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından nüfuzu altında bulundurduğu gerçek kişi veya kurumları,
- Ortakların eşlerini,
- Ortakların veya eşlerinin üstsoy ve altsoyu, üçüncü derece dahil yansoy hısımları ve kayın hısımlarını,

g) Karar: 17.08.2022 tarihli ve 5973 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe giren İhracat Destekleri Hakkında Kararı,

ğ) Kayıtlı Elektronik Posta (KEP): 06.12.2018 tarihli ve 30617 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Elektronik Tebligat Yönetmeliği hükümleri uyarınca; elektronik iletilerin, gönderimi ve teslimatı da dâhil olmak üzere kullanımına ilişkin olarak hukukî delil sağlayan, elektronik postanın nitelikli şeklini,

h) Nitelikli elektronik imza: 15.01.2004 tarihli ve 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa istinaden elle atılan imza ile aynı hukuki sonucu doğuran ve belgeleri elektronik ortamda imzalamak için kullanılan elektronik veriyi,

ı) Ön inceleme çalışması: Bakanlıkça başvurusu kabul edilen şirketin; stratejik planlama, finansal performans, marka performansı, marka yönetimi, pazarlama, satış ve ticaret yönetimi, tedarik zinciri yönetimi, ürün geliştirme, insan kaynakları yönetimi, kurumsal yönetim ve bilgi teknolojileri yönetimi alanlarındaki düzeylerinin belirlenebilmesini teminen TURQUALITY® programı yönetim danışmanlığı firması tarafından yapılan çalışmayı,

i) Stratejik iş planı: Şirketin, gelişim yol haritasında belirlenen hedefler doğrultusunda gerçekleştireceği faaliyetlerinin, yöntemlerinin ve bütçesinin belirlendiği planı,

j) TİM: Türkiye İhracatçılar Meclisini,

k) TURQUALITY® programı yönetim danışmanlığı firması: TURQUALITY® programı kapsamında uygulanacak olan ön inceleme çalışması, destek kapsamındaki şirketlerin gelişim yol haritası ve performans değerlendirme çalışmalarını gerçekleştirmek üzere Bakanlıkça yetkilendirilen danışmanlık şirketini,

l) TURQUALITY® Sekreteryası: Münhasıran TURQUALITY® programının uygulanması ve tanıtılması konusundaki gerekli çalışmaları yürüten ve koordinasyonu sağlayan, bu amaçla istihdam edilen ve TİM bünyesinde görev yapan elemanlardan oluşan birimi,

m) Sistem: Bilgisayar veri işleme tekniği kullanılarak TURQUALITY® internet sitesi üzerinden ulaşılan ve desteğe ilişkin başvuruların, değerlendirmelerin ve bildirimlerin yapıldığı TURQUALITY® otomasyon sistemi ve/veya Destek Yönetim Sistemini (DYS),

n) Yetkilendirilmiş kullanıcı: Şirketi temsile yetkili kişi veya kişilerce Ek-5'te yer alan elektronik imza taahhütnamesinin (Ek-3)/Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemine İlişkin Genelge eki Kullanıcı Yetkilendirme Formunun (EK C) imzalanması suretiyle yetkilendirilmiş ve şirket/harcama yetkisi verilen şirket bünyesinde çalışan elektronik imza sertifikasına sahip gerçek kişiyi ve/veya Destek Yönetim Sistemi kullanıcılarını,

ifade eder.

## **İKİNCİ BÖLÜM**

### **Marka/TURQUALITY® Destekleri**

#### **Tanıtım desteği**

**MADDE 4 –** (1) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketin, Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarında, destek kapsamındaki markalı ürünleriyle ilgili olarak gerçekleştireceği Ek-1'de belirtilen tanıtım faaliyetleri desteklenir.

(2) Tanıtım faaliyetleri kapsamında yurt içine yönelik tanıtım harcamaları, Türkçe yapılan tanıtım harcamaları, yurt dışında Türkçe yayın yapan yayın organlarında yayımlanan tanıtım harcamaları, ulaşım ve konaklama giderleri, tanıtım malzemelerinin nakliye bedelleri ile münhasıran bayilere yönelik olarak düzenlenen etkinlikler (yurt dışına yönelik olan ürün lansmanı hariç) desteklenmez.

(3) Tanıtım faaliyetine ilişkin prodüksiyon giderleri, söz konusu tanıtım faaliyetinin yurt dışında yayımlandığının tevsik edildiği durumda desteklenir.

(4) Destek kapsamındaki şirket/harcama yetkisi verilen şirket ile ilişkili kişi olarak değerlendirilmeyen bayi/temsilci/distribütör/franchise tarafından gerçekleştirilen tanıtım faaliyet ve harcamaları; destek kapsamındaki şirket/harcama yetkisi verilen şirkete fatura edilmesi ve üçüncü şirketle bayi/temsilci/distribütör/franchise arasındaki sözleşme, fatura ve ödeme belgesinin ibraz edilmesi durumunda desteklenir.

(5) Basılı ya da basılı olmayan dokümanlarla somut örneği sunulabilen veya yeterli açıklamanın faturada yer aldığı tanıtım faaliyetine ilişkin harcamaların desteklenebilmesi için sözleşme talep edilmeyebilir.

(6) Distribütör/bayi/temsilci tarafından zincir marketlerin raflarına girmek için bir defalığına mahsus yapılan ödemelerin (listeleme bedeli) desteklenebilmesi için, söz konusu harcamaların destek kapsamındaki şirket veya harcama yetkisi verilen şirkete fatura edilmesi ve destek kapsamındaki şirket veya harcama yetkisi verilen şirket tarafından distribütör/bayi/temsilciye yapılan ödemenin bankacılık sistemi ile gerçekleştirilmesi gerekir. Destek kapsamındaki şirket veya harcama yetkisi verilen şirket ile distribütör/bayi/temsilci arasında gerçekleştirilen işlemlere ilişkin söz konusu belgelere ilaveten, distribütör/bayi/temsilci ile üçüncü taraf arasında düzenlenen ve ilgili ülkede muteber olan belgelerin de ibraz edilmesi gerekir.

(7) Tadım aktiviteleri ile zincir marketlerde ürünlerin test ve teşhir edildiği aktivitelere ilişkin giderlerin mahsuplaşma yoluyla ödenmesi durumunda ilgili giderler fatura/ekstrede yer alması koşuluyla faaliyet desteklenir.

(8) Küresel bir yabancı marka ile gerçekleştirilen birlikte markalama (co-branding) faaliyetleri, küresel yabancı markanın destek kapsamındaki markanın önüne geçmemesi koşuluyla; iki markanın birleşimi olan yeni ürünlerin tanıtımı, ürün içeriğine yönelik tanıtım (ingredient branding), sembolik karakterlerle yapılan tanıtım ile uluslararası örgütler tarafından yürütülen sosyal

amaçlı kampanyalara yönelik tanıtımlar kapsamında desteklenir.

(9) Destek kapsamındaki markanın küresel yabancı markanın ana sanayi tedarikçisi/üreticisi olması halinde birlikte markalama (co-branding) faaliyetine yönelik harcamalar desteklenmez.

(10) Şirketin, marka tescili destek kapsamındaki şirket veya harcama yetkisi verilen şirketine ait olan alt markalarının kullanıldığı tanıtım faaliyetlerine ilişkin bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen giderlerinin desteklenebilmesi için, alt marka isim/logosunun destek kapsamındaki marka isim/logosu ile birlikte kullanılması gerekir.

(11) Tanıtım desteği, tanıtım malzemelerinin yurt dışına çıkan miktarına göre hesaplanır.

(12) Ürün tanıtımına ilişkin uygulamalı gösterim (Demo/Roadshow) kapsamında tanıtımı gerçekleştirecek ürünlerin, tanıtımın yapılacağı ülkedeki ilgili etkinlik alanına yerleşimi ve ilgili ülkede 1 yıldan uzun süre kalmamak şartıyla geri getirilmelerine ilişkin sadece nakliye giderleri desteklenir.

(13) Renklendirme makinelerine (Tinting) ilişkin giderler, makinede sadece destek kapsamındaki markaya yönelik işlem tesis edildiğinin tevsik edilebilmesi halinde desteklenir.

#### **Fuar desteği**

**MADDE 5 –** (1) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketin destek kapsamındaki markalı ürünleriyle ilgili olarak gerçekleştirdiği yurt dışı fuar katılımı kapsamında fuar katılım, stant alanına ilişkin kira, tasarım, dekorasyon, nakliye, ısıtma, elektrik, su, internet, temizlik, güvenlik ve sigorta ile fuar katılım sözleşmesinde yer alan diğer kalemler; yurt dışı fuar tanıtımı kapsamında ise söz konusu marka adına organizatör tarafından gerçekleştirilen fuar tanıtım faaliyetlerine yönelik giderler ile, şirketin destek kapsamındaki markalı ürünleriyle ilgili olarak gerçekleştirilen ve fuara yönelik olan Ek-1’de belirtilen tanıtım faaliyetleri ile tanıtım malzemelerinin nakliye giderleri desteklenir.

(2) Marka tescili, destek kapsamındaki şirket veya harcama yetkisi verilen şirketine ait olan alt markalarının kullanıldığı fuarlara ilişkin bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen giderlerinin desteklenebilmesi için, alt marka isim/logosunun destek kapsamındaki marka isim/logosu ile birlikte kullanılması gerekir.

(3) Marka tescili, destek kapsamındaki şirket veya harcama yetkisi verilen şirketine ait olup gerek destek kapsamında olan gerekse olmayan markalarının fuarda birlikte kullanılması halinde destek hesaplaması, destek kapsamındaki markaların sayısının sergilenen toplam marka sayısına oranlanması suretiyle yapılır.

(4) Distribütör/bayi/temsilci tarafından gerçekleştirilen fuar katılımına ilişkin harcamaların desteklenebilmesi için söz konusu harcamaların distribütör/bayi/temsilci tarafından şirket/harcama yetkisi verilen şirkete fatura edilmesi ve şirket/harcama yetkisi verilen şirket tarafından distribütör/bayi/temsilci yapılan ödemenin bankacılık sistemi ile gerçekleştirilmesi gerekir. Distribütör/bayi/temsilci ile üçüncü taraf arasında düzenlenen belgelerin şirket tarafından sunulmadığı hallerde bu giderler desteklenmez.

(5) Yurt dışı fuara distribütör/bayi/temsilci ile iştirak edilmesi halinde fuar resmi katılımının destek kapsamındaki şirket tarafından gerçekleştirilmesi ile fuar kataloğunda, stantta ve tanıtım malzemelerinde distribütör/bayi/temsilci ünvanına yer verilmemesi gerekir.

(6) Yurt dışı fuar tanıtımı kapsamında fuar alanında sergilenen maketlerin/modellerin (Mockup) sadece nakliye giderleri desteklenir.

### **Danışmanlık desteği**

**MADDE 6 –** (1) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketin uluslararası pazarlarda rekabet avantajını artırmak üzere alacağı Ek-2’de belirtilen danışmanlıklara ilişkin giderleri desteklenir.

(2) Şirketin, Ek-2’de yer alan bilişim danışmanlığı giderleri kapsamında satın alacağı veya kiralayacağı yazılım ürün ve hizmetlerinin lisansları, veri tabanı, işletim sistemleri ve bunların yıllık bakım-güncelleme bedelleri ile yazılımların devreye alınması, özelleştirilmesi, iyileştirilmesi ve idamesi için yapılacak danışmanlık, eğitim ve dış kaynak kullanımı harcamaları destek kapsamındadır.

(3) Donanım ile ilişkin harcamalar ile danışmanlık hizmeti kapsamında gerçekleştirilen ulaşım ve konaklama giderleri destek kapsamında değerlendirilmez.

(4) Danışmanlık destek başvurularında; sunulan hizmet sözleşmesi ve söz konusu sözleşmeye ilişkin çıktılar birlikte değerlendirilerek, hizmet veren tarafın hizmet alan şirketin ürünlerinin satış ve/veya pazarlamasını bizzat gerçekleştirdiği durumlarda ya da hizmet veren taraf ile hizmet alan şirket arasında bir danışmanlık faaliyetini aşan sürelerde istihdam ilişkisine benzeyen uzun vadeli iş ilişkisi kurulmuş olduğunun tespit edilmesi halinde söz konusu başvurular destek kapsamında değerlendirilmez. Söz konusu her iki duruma ilişkin değerlendirme, incelemeci kuruluş tarafından yapılabileceği gibi Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından da yapılabilir.

(5) Danışmanlık desteğinden harcama yetkisi verilen şirketler de yararlanabilir. Harcama yetkisi verilen şirketin destek kapsamındaki şirketten farklı bir iş kolunda faaliyet göstermesi halinde danışmanlık desteğinden yararlanabilmesi için destek kapsamındaki markaya yönelik faaliyetlerinin bulunması gerekir.

(6) Harcamaya konu danışmanlık hizmetlerinin alanında yetkin, danışmanlık hizmetini verme kapasitesine sahip ve ilişkili kişi olmayan gerçek ve tüzel kişiler ile tüzel kişiliği haiz olmamakla birlikte yürürlükteki mevzuat hükümlerine istinaden hukuki tasarruf yapma yetkisi tanınan ortaklıklardan satın alınması gerekir. Gerek görülmesi halinde söz konusu yetkinlik, danışman şirketin daha önce yapmış olduğu faaliyetler, projede görev alacak danışmanların eğitim durumları ve iş tecrübeleri dikkate alınarak incelemeci kuruluş tarafından tespit edilir.

(7) İncelemeci kuruluş, alınan danışmanlık hizmetinin rayice ve içerik olarak belirlenen kapsama uygunluğu konularında destek kapsamındaki şirketten; bilirkişi, uzman veya uzman kurum/kuruluşlardan rapor talep edilebilmesini teminen Bakanlığa başvurabilir. Raporu düzenleyenlerin sahip olması gereken nitelik ve vasıflara dair kriterler Bakanlıkça belirlenir. Söz konusu rapora ilişkin harcamalar destek kapsamında değerlendirilmez.

### **Depolama hizmeti ile birim kira/temel kurulum/konsept mimari çalışma desteği**

**MADDE 7 –** (1) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketin Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarında, destek kapsamındaki markalı ürünleriyle ilgili olarak kiraladığı birimlerine ilişkin brüt kira, yerel yönetim, birimlerin kiralanmasına yönelik uygun mahal araştırması, komisyon, hukuki danışmanlık ile kiralaan birimin konsept mimari çalışma ile kurulum/dekorasyon giderleri desteklenir.

(2) Brüt kira giderleri zorunlu vergiler dahil desteklenir.

(3) Uzun dönemli kiralanmasına karşın belirli dönemlerde ürün sergileme amacıyla kullanılan sergi/teşhir salonu bu madde kapsamında desteklenir.

(4) Paylaşımlı ofislerin desteklenebilmesi için sunulan kira/hizmet/üyelik/abonelik sözleşmesinde yararlanılan hizmetlerin belirtilmesi gerekir. Bu destek kapsamında kira/hizmet/üyelik/abonelik sözleşmesinde belirtilen aylık sabit giderler desteklenir.

(5) Kurulum/dekorasyon giderleri kapsamında şirket ünvanı, marka ve/veya logoyu gösterir tabela, kepenk sistemi, kamera güvenlik sistemi, ürünler için güvenlik sistemi, alarm sistemi, yer ve duvar döşemeleri, kartonpiyer / alçıpan / boya / badana, ışıklandırma sistemi ve malzemeleri, merkezi, taşınamaz havalandırma tertibatı, raf, dolap, vitrin, profil askılık ile montaj/demontaj ve işçilik harcamaları desteklenir.

(6) Şirketin Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarında, destek kapsamındaki markalı ürünleriyle ilgili olarak aldığı depolama hizmetine yönelik yalnızca eşyanın saklama bedeline karşılık gelen giderleri desteklenir.

(7) Destek kapsamındaki şirket/harcama yetkisi verilen şirketin kendi bayi/temsilci/franchise/distribütöründen sağladığı kiralama ve depolama hizmetleri destek kapsamında değerlendirilmez.

(8) Şirketin kira desteğinden ve depolama hizmetine ilişkin destekten yararlanabilmesi için kiraya veren ile kiralayan şirketin ilişkili kişi olmaması ve kiralanan yerin konut olarak kullanılmaması gerekir.

(9) Depolama hizmeti ile yurt dışı birimlere ilişkin kira giderlerinin desteklenebilmesini teminen söz konusu birimlere yönelik ilgili Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından yerinde inceleme gerçekleştirilmesi, DYS üzerinden yerinde incelemeye ilişkin tespitlerin girişinin yapılması, yerinde inceleme değerlendirmesinin incelemeci kuruluşa intikal ettirilmesi ve birimin incelemeci kuruluş tarafından destek kapsamına alınması gerekir. DYS üzerinden kapsama alınacak birimlere ilişkin yerinde incelemenin gerçekleştirilmesini teminen incelemeci kuruluşa, Ek-7'de belirtilen belgelerle başvuruda bulunulur. İncelemeci kuruluş, belgeleri doğrudan ilgili Bakanlık yurt dışı temsilcisi onayına iletir. Bakanlık yurt dışı temsilcisi, söz konusu belgeleri onaylamadan önce yerinde inceleme yaparak DYS üzerinden değerlendirmesini ilgili incelemeci kuruluşa iletir ve uygun gördüğü belgeleri onaylar. Destek süreçleri TURQUALITY® Otomasyon Sistemi üzerinden devam etmekte olan markalar için ilgili Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından yerinde inceleme gerçekleştirilmesi, Ek-3 formunun doldurulması ve incelemeci kuruluşa intikal ettirilmesi gerekir.

a) Birbirinin benzeri ve çok sayıda raf/reyon kiralınması halinde makul bir örneklem üzerinden yerinde inceleme yapılarak tek bir yerinde inceleme değerlendirmesi gerçekleştirilir.

b) Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından yerinde incelemesi yapılmış olan bir birimin sözleşmesi yenilendiğinde; birim adresinde değişiklik yoksa, yeni sözleşmeye ilişkin yerinde inceleme yapılmasına gerek olmaksızın kira harcamaları desteklenir.

(10) Birime ilişkin yerinde inceleme değerlendirmesi, yerinde incelemenin yapıldığı tarihten itibaren 2 yılda bir güncellenir.

(11) Yurt dışı birimde destek kapsamına alınan markalı ürünlerin pazarlanması gerekir. Ticari gereklilikler nedeniyle destek kapsamı dışındaki markalara ait tamamlayıcı ürün (aksesuar, yan ürün, yedek parça vb.) niteliğinde ürünlerin sınırlı miktarda bulunduğu birimler, tamamlayıcı ürünlerin destek kapsamına alınan markanın önüne geçmediklerinin Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından tespiti halinde desteklenir.

a) Yurt dışı birimde holding/şirketin destek kapsamındaki birden fazla markasına ait ürünler varsa destek hesaplaması aşağıdaki şekilde yapılır.

(i) Tüm markaların hedef pazar süresinin devam etmesi halinde ilgili birime ilişkin giderlerin tamamı desteklenir.

(ii) En az bir markanın hedef pazar süresinin bitmiş olması halinde ilgili birime ilişkin giderler, birimdeki hedef pazar süresi devam eden markaların birimdeki tüm marka sayısına oranlanması suretiyle desteklenir.

b) Yurt dışı birimde şirketin destek kapsamında olmayan kendisine ait markalarının yer alması durumunda ilgili birim, birimdeki destek kapsamındaki hedef pazar süresi devam eden markaların birimdeki tüm marka sayısına oranlanması suretiyle desteklenir.

c) Yurt dışı birimde destek kapsamındaki şirkete ait olmayan ve tamamlayıcı ürün olarak değerlendirilemeyecek ürünlerin yer alması durumunda ilgili birim desteklenmez.

(12) Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından yapılan yerinde inceleme neticesinde faaliyetleri bu Genelgenin amaç ve hükümlerine uygun bulunmayan birim destek kapsamından çıkarılır ve birime yönelik sonuçlandırılmamış destek başvuruları değerlendirmeye alınmaz. Bu madde çerçevesinde destek kapsamından çıkarılan birim için çıkarılma tarihinden itibaren en az 6 ay sonra tekrar destek başvurusu yapılabilir.

(13) Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından yapılan yerinde incelemede, faaliyetleri bu Genelgenin amaç ve hükümlerine uygun bulunmadığı tespit edilerek destek kapsamına alınması uygun görülmeyen birim için incelemeci kuruluş tarafından yapılan bildirim tarihinden itibaren en az 6 ay sonra tekrar destek başvurusu yapılabilir.

(14) Destek kapsamındaki yurt dışı birimin kapatılması/taşınması veya destek kapsamındaki birime ilişkin sözleşmenin tarafı olan harcama yetkisi verilen şirket ile destek kapsamındaki şirketin bu Genelgenin 25 inci maddesi çerçevesinde belirtilen organik bağının sona ermesi durumunda, birimin kapandığı/taşındığı veya organik bağın sona erdiği tarihten itibaren 1 ay içinde destek kapsamındaki şirket tarafından Bakanlık, üyesi bulunduğu İhracatçı Birliği Genel Sekreterliği ve Bakanlık yurt dışı temsilcisine bildirimde bulunulması gerekir. Söz konusu bildirimin yapılmaması durumunda haksız olarak yapıldığı tespit edilen ödemeler Kararın 32 nci maddesi çerçevesinde geri alınır.

(15) Birim kiralarda, süre limitleri hesaplanırken söz konusu birimin ilk destek ödemesine esas teşkil eden ödeme belgesine ilişkin kira dönemi esas alınır. Devam eden dönemde birime ilişkin destek başvurusu yapılmamış olması, limite esas süreyi kesmez.

(16) Distribütör/bayi/temsilci tarafından gerçekleştirilen, zincir marketlerde ürünlerin teşhir edilmesi için kiralanan reyon/raf/dekorasyonlu köşe/kiosk/stant bedeline ilişkin harcamaların desteklenebilmesi için söz konusu harcamaların distribütör/bayi/temsilci tarafından şirket/harcama yetkisi verilen şirkete fatura edilmesi ve şirket/harcama yetkisi verilen şirket tarafından distribütör/bayi/temsilciye yapılan ödemenin bankacılık sistemi ile gerçekleştirilmesi gerekir. Distribütör/bayi/temsilci ile üçüncü taraf arasında düzenlenen belgelerin şirket tarafından sunulamadığı hallerde bu giderler desteklenmez.

(17) Bu Genelgenin 22 nci maddesinde belirtilen süreler içerisinde destek başvuruları yapılmış olmakla beraber, yerinde inceleme gerçekleştirilmeden kapanan/taşınan birimlere ilişkin; belirtilen süreler içerisinde birim kira destek başvuru belgeleri ile söz konusu dönemde birimin faal olduğunu tevsik edici nitelikte birime ilişkin tarih kayıtlı fotoğraf/video ya da diğer bilgi ve belgelerin sunulması ve ilgili belgelerin Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından uygun görülerek

onaylanması halinde yerinde inceleme aranmadan destek başvurularının sonuçlandırılması mümkündür.

(18) 19.04.2022 tarihli ve 5449 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağlarının Desteklenmesi Hakkında Karar kapsamında desteklenmekte olan bir yurt dışı lojistik dağıtım ağından (YLDA) alt kiralama yöntemiyle kiralanan birimler, ancak 5449 Sayılı Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağlarının Desteklenmesi Hakkında Kararın Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Genelge'nin Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağı Hizmet Tarife Listesi ekinde (EK-10) kullanıcıya sunulacak depolama hizmeti için belirlenen "YLDA'da Geçerli Olacak Ücret"nin, "İlgili Bölge/Ülkede Hizmetin Ortalama Ücreti"nin en fazla %50'si olduğu hallerde desteklenir. Bu hususun tespiti ilgili Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından yapılır. Yurt Dışı Lojistik Dağıtım Ağı Hizmet Tarife Listesi ekinde (EK-10) kullanıcıya sunulacak depolama hizmeti için herhangi bir ücret belirlenmemişse bu YLDA'dan kiralanan birimler desteklenmez.

### **Franchise desteği**

**MADDE 8 –** (1) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketin Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarında, destek kapsamındaki markalı ürünleriyle ilgili olarak franchising sistemi ile faaliyete geçirilecek mağazalarına ilişkin brüt kira, kurulum/dekorasyon ile konsept mimari çalışma giderleri desteklenir.

(2) Brüt kira giderleri zorunlu vergiler dahil desteklenir.

(3) Şirketin franchise desteğinden yararlanabilmesi için,

a) Franchise verilen taraf, birimi kiraya veren taraf ve destek kapsamındaki şirket/harcama yetkisi verilen şirket arasında ilişkili kişi olarak değerlendirilebilecek bir ilişki olmaması ve kiralanan yerin konut olarak kullanılmaması gerekir.

b) Mağazanın, yalnızca destek kapsamındaki markanın tanıtımının yapıldığı bir konsept ile kurgulanması gerekir.

(4) Franchising harcamalarına yönelik destek hesaplaması, harcamaların destek kapsamındaki şirket/harcama yetkisi verilen şirkete yansıtılan tutarı üzerinden yapılır.

(5) Kurulum/dekorasyon giderleri kapsamında şirket ünvanı, marka ve/veya logoyu gösterir tabela, kepenk sistemi, kamera güvenlik sistemi, ürünler için güvenlik sistemi, alarm sistemi, yer ve duvar döşemeleri, kartonpiyer / alçıpan / boya / badana, ışıklandırma sistemi ve malzemeleri, merkezi, taşınmaz havalandırma tertibatı, raf, dolap, vitrin, profil askılık ile montaj/demontaj ve işçilik harcamaları desteklenir.

(6) Franchise kira giderlerinin desteklenebilmesini teminen söz konusu birimlere yönelik ilgili Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından yerinde inceleme gerçekleştirilmesi, DYS üzerinden yerinde incelemeye ilişkin tespitlerin girişinin yapılması, yerinde inceleme değerlendirmesinin incelemeci kuruluşa intikal ettirilmesi ve birimin incelemeci kuruluş tarafından destek kapsamına alınması gerekir. DYS üzerinden kapsama alınacak birimlere ilişkin yerinde incelemenin gerçekleştirilmesini teminen incelemeci kuruluşa Ek-7'de belirtilen belgelerle başvuruda bulunulur. İncelemeci kuruluş, belgeleri doğrudan ilgili Bakanlık yurt dışı temsilcisi onayına iletir. Bakanlık yurt dışı temsilcisi, söz konusu belgeleri onaylamadan önce yerinde inceleme yaparak DYS üzerinden değerlendirmesini ilgili incelemeci kuruluşa iletir ve uygun gördüğü belgeleri onaylar. Destek süreçleri TURQUALITY® Otomasyon Sistemi üzerinden devam etmekte olan markalar için ilgili Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından yerinde inceleme gerçekleştirilmesi, Ek-3 formunun doldurulması ve incelemeci kuruluşa intikal ettirilmesi gerekir. Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından yerinde incelemesi yapılmış olan bir birimin sözleşmesi yenilendiğinde; birim adresinde değişiklik yoksa, yeni sözleşmeye ilişkin yerinde inceleme yapılmasına gerek olmaksızın kira



harcamaları desteklenir.

(7) Bu Genelgenin 7 nci maddesinin onuncu, on birinci, on ikinci, on üçüncü, on dördüncü, on beşinci ve on yedinci fıkrası hükümleri bu madde için de uygulanır.

#### **İstihdam desteği**

**MADDE 9 –** (1) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketin/harcama yetkilisi şirketin destek kapsamındaki markalı ürünleriyle ilgili olarak tasarım ve ürün geliştirme konularında istihdam edilen aynı anda azami 10 moda/endüstriyel ürün tasarımcısının ve mühendisin brüt istihdam giderleri desteklenir.

(2) İstihdam desteğinden yararlandırılan personelin fazla mesai, sosyal yardım, ikramiye, prim ve diğer yan hak ödemeleri desteklenmez.

(3) Şirket ortağı ile idari pozisyonlarda görev alan personelin istihdam gideri desteklenmez.

(4) İstihdamı desteklenecek moda/endüstriyel ürün tasarımcılarının, üniversitelerin endüstriyel tasarım veya moda tasarımı ile ilgili bölümlerinde yükseköğrenim görmüş olmaları; mühendislerin ise ilgili mühendislik bölümlerinden lisans derecesiyle mezun olmaları gerekir.

(5) Başka kamu kurum veya kuruluşunca sağlanan ve brüt maaşa etki eden (Kararın 17 nci maddesi kapsamında sağlanan %50 destek oranında artışa sebebiyet veren) diğer destek uygulamalarından yararlanan Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamındaki şirketler bu maddede belirtilen desteklerden yararlandırılmazlar.

#### **Yurt dışı patent, faydalı model, endüstriyel tasarım tescili ile yurt dışı marka tescil/yenileme/koruma desteği**

**MADDE 10 –** (1) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketin destek kapsamına alınan markalarının yurt dışında tescil ettirilmesi ve tescilinin yenilenmesine yönelik bütün zorunlu giderleri (marka-patent bürosu hizmet, danışmanlık giderleri, markanın o ülkede başka bir şirket adına tescil ettirilip ettirilmediğine ilişkin olarak yapılacak araştırma, inceleme giderleri) ile yurt dışı tescilinin korunmasına ilişkin avukatlık ve danışmanlık harcamaları desteklenir.

(2) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketin yurt dışı patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım tesciline ilişkin başvuru ücreti, patent başvurusunun incelenmesi, dosyalama bedelleri, tercüme bedelleri, hizmet alınan şirketin hizmet bedelleri ile yurt dışına yönelik yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştirilen avukatlık ve danışmanlık harcamaları desteklenir.

(3) Yurt dışı patent, faydalı model ve endüstriyel tasarım tesciline konu ürünlere ilişkin destek başvurularının değerlendirilmesi için, destek kapsamındaki markanın marka tescil sınıfı ile destek başvurusuna konu ürünün tescil sınıfının aynı olması yeterlidir.

(4) Bu madde kapsamındaki desteklerin verilebilmesi için tescil başvurularının yapılmış olması yeterlidir.

(5) Bu madde kapsamında alınan danışmanlıklara ilişkin giderler ancak resmi tescil başvurusunun gerçekleşmesi halinde desteklenir.

#### **Pazara giriş belgesi, ruhsatlandırma ile klinik test işlemleri desteği**

**MADDE 11 –** (1) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketin destek kapsamına alınan markalı ürünleriyle ilgili, Kararın 3 üncü maddesinde yer alan pazara giriş

belgeleri desteği Genelgesinin Ek-1/B'sinde listelenen belgelere ilişkin test (belgeyle sonuçlanmayıp yalnızca sonuç raporu çıktısı olan testler dâhil), müracaat ve doküman inceleme, belgelendirme tetkik ile yıllık belge kullanım ve yenileme ücreti vb. tüm zorunlu harcamalarına ilişkin giderleri desteklenir.

a) Danışmanlık giderleri belgeleme konusunda resmi başvuruların gerçekleşmesi halinde desteklenir.

b) Eğitim hizmetleri, yol ve konaklama masrafları ve tarım ürünlerine ilişkin muayene ücretleri destek kapsamında değerlendirilmez.

c) Test/analiz raporlarına ilişkin giderler, anılan test/analizin sonucunda herhangi bir belge/sertifika düzenlenmesine ve/veya anılan test/analiz sonucunda alınacak belge/sertifikanın EK-1/B'de yer alıp almadığına bakılmaksızın, desteklenebilir.

ç) İlgili pazara girişte zorunlu olan Reach Tüzüğü kayıt işlemleri kapsamındaki zorunlu test/analiz giderleri, veri erişim giderleri (Letter of Access) ve Avrupa Kimyasallar Ajansı'na (ECHA) kayıt ücretleri bu madde kapsamında desteklenir. Tek temsilcilik hizmet bedeli, idari ücretler, kabul belgesi bedeli ve bu kapsamda gerek aracı kurumdaki gerekse de dışarıdan alınan danışmanlık harcamaları desteklenmez.

d) REACH Tüzüğü kayıt işlemleri kapsamında veri erişim giderlerine ilişkin ücret iadesi alan şirketler, bu iadeyi incelemeci kuruluşa bildirmekle yükümlüdür. Ücret iadesinin destek ödemesine tekabül eden kısmı şirket tarafından geri ödenir. Söz konusu ödemenin yapılmaması durumunda haksız olarak yapıldığı tespit edilen ödemeler Kararın 32 nci maddesi çerçevesinde geri alınır.

(2) Yurt içi ruhsatı veya yurt dışı ruhsat başvurusu destek kapsamındaki şirkete veya harcama yetkisi verilen şirkete ait olan destek kapsamındaki markalı ürünlerin ruhsatlandırılması için resmi sağlık otoritesi nezdinde veya gözetiminde yapılan inceleme ve onay işlemleri kapsamında yurt dışında gerçekleştirilen ruhsat başvurusu, yıllık ruhsat aidatı, elektronik dosya başvurusu için kullanılan program lisansı, resmi otoritelere ödenmekte olan iyi üretim uygulamaları denetim harcı, biyoeşdeğerliliği ile klinik çalışması ve seri serbest bırakma analizi giderleri desteklenir.

a) Bu kapsamdaki harcamaların desteklenebilmesi için ruhsatlandırma başvurusunun tevsik edilmesi zorunludur.

b) Ruhsatlandırma başvurusu destek kapsamındaki şirket, harcama yetkisi verilen şirket veya ilgili ülkede yerleşik aracı bir şirket/kurum tarafından yapılabilir.

c) Ruhsatın destek kapsamındaki şirket veya harcama yetkisi verilen şirket adına düzenlenmiş olması gerekir.

ç) Destek başvurusuna konu ruhsatlandırma faaliyetine ilişkin eğitim, yol ve konaklama giderleri destek kapsamında değerlendirilmez.

(3) Şirketin, pazara giriş ve tutundurma faaliyetlerini yürüttüğü destek kapsamındaki markalı ürünlerine ilişkin olarak gerçekleştirdiği ruhsata bağlı olmayan klinik test çalışmaları giderleri desteklenir. Klinik test çalışmaları kapsamında danışmanlık, yol ve konaklama giderleri desteklenmez.

### **Pazar araştırması çalışması ve raporları desteği**

**MADDE 12 –** (1) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketin Bakanlıkça onaylanan hedef pazarlarında, destek kapsamındaki markalı ürünleri ile ilgili olarak rakip analizi, rakip ürün analizi, kullanıcı deneyimi, segmentasyon, rekabet, imaj, algı, gizli müşteri, müşteri memnuniyeti, lokasyon, dağıtım kanalı, iletişim, fiyat ile trend araştırmaları konularındaki pazar araştırması çalışması ve raporlarına yönelik giderleri desteklenir.

### **Destek limitleri**

**MADDE 13 –** (1) Bir şirkete, bir takvim yılında, destek kapsamındaki tüm markalarının Marka destek programı kapsamında yer alması halinde en fazla 50.000.000 TL, en az bir markasının TURQUALITY® destek programı kapsamında yer alması halinde ise en fazla 100.000.000 TL destek ödemesi yapılır.

(2) Birinci fıkrada belirtilen limitlere tabi olmak suretiyle, bu Genelgenin 6 ncı (sadece Ek-2A'da belirtilenler) ile 9 uncu maddelerinde belirtilen desteklere ilişkin destek kapsamındaki şirkete bir takvim yılında en fazla 10.000.000 TL destek ödemesi yapılır.

(3) Bu madde ve bu Genelgenin 20 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen destek üst limitleri ile bu Genelgenin 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen Ön İnceleme Çalışması bedeli her takvim yılı başında (TÜFE + Yİ-ÜFE)/2 oranında güncellenir.

(4) Kararın 30 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkrasında belirtilen üst limit takibi, ödeme belgesi tarihi esas alınmak suretiyle gerçekleştirilir.

## **ÜÇÜNCÜ BÖLÜM**

### **Destek Kapsamına Alınma**

### **Başvuru şartları**

**MADDE 14 –** (1) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınmak için başvuruda bulunan şirketin;

a) İhraç kayıtlı satışları ile organik bağı bulunan şirketleri dahil olmak üzere son üç takvim yılında ihracat yapmış olması şartıyla, destek kapsamına alınma başvurusu tarihi itibarıyla son 3 yıllık ortalama ihracatının en az 3.000.000 ABD Doları tutarında olması,

b) Başvuruda bulunulan markaya ilişkin başvuru tarihi itibarıyla en az 1 yıl önce alınmış yurt içi ile Madrid Uluslararası Marka Tescil Protokolüne taraf olan ülkelerden en az birinde en az 1 yıl önce alınmış yurt dışı tescillerinin bulunması,

c) Başvuruda bulunulan markaya ilişkin yurt içi tescil başvuru tarihinin yurt dışı tescil başvuru tarihinden önce veya aynı tarihte olması,

ç) Başvuruda bulunulan markaya ilişkin, yurt içi ve yurt dışı marka tescillerinin aynı şirket adına olması kaydıyla başvuru sahibi şirket, bu şirketle organik bağı olan yurt içinde yerleşik şirket, aynı holding/şirketler topluluğu bünyesinde yer alan diğer bir yurt içi şirket veya destek kapsamına alınan şirketin bağı bulunduğu holding şirketi adına kayıtlı olması,

d) Başvuruda bulunulan markada Türk malı/markası imajına zarar verecek/aykırı olacak ifade, sembol, şekil, işaret veya ülke, şehir, bölge isimlerinin kullanılmaması

gerekir.

(2) Başvuru yaptığı tarih itibarıyla son 1 yıl içerisinde en az 10.000.000 ABD Doları ihracat yapmış olan şirkette bu maddenin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde belirtilen şartlar aranmaz. Söz konusu şirketin başvuruda bulunulan markaya ilişkin alınmış yurt içi ile Madrid Uluslararası Marka Tescil Protokolüne taraf olan ülkelerden en az birindeki yurt dışı tescilinin bulunması gerekir.

(3) 87 nci fasılda üretim yapan, bağlantılı, otonom, paylaşımlı ve elektrikli akıllı cihazlar üreten şirketler için bu maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen şart aranmaz.

(4) Bu maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen durumun destek başvurusunda bulunan şirket tarafından sağlanıp sağlanmadığı hususuna Bakanlık karar verir.

#### **Başvuru süreci**

**MADDE 15** – (1) Bu Genelgenin 14 üncü maddesinde belirtilen şartları haiz şirketin Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınabilmek adına şu adımları izlemesi gerekir;

a) Ek-4’te belirtilen belgelerle, sistem üzerinden Bakanlığa müracaat edilir.

b) Kullanıcıların yetkilendirilmesi için şirketi temsile yetkili kişi veya kişiler tarafından imzalanan Ek-5’te yer alan elektronik imza taahhütnamesi/Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemine İlişkin Genelge eki Kullanıcı Yetkilendirme Formu (EK C) TURQUALITY® Sekreteryasına iletilir.

c) Başvurusu kabul edilen şirket için, Bakanlıkça görevlendirilen TURQUALITY® programı yönetim danışmanlığı firması tarafından ön inceleme çalışması yapılır.

ç) Bakanlık, görevlendireceği TURQUALITY® programı yönetim danışmanlığı firmasını belirlerken, başvuru sahibi şirketin başvuru tarihinden itibaren son 1 yıl içerisinde ilgili danışmanlık firmasından hizmet almamış olması hususunu esas alır.

d) Ön inceleme çalışması için, başvurunun uygun görüldüğünün bildirilmesini müteakip 1 ay içerisinde TURQUALITY® programı yönetim danışmanlığı firmasına 300.000 TL başvuru sahibi şirket tarafından ödenir. Ödemenin yapılmasını müteakip 1 ay içerisinde ön inceleme çalışmasına başlanır. Söz konusu ödemenin/ön inceleme çalışmasının süresi içerisinde yapılamaması halinde başvuru olumsuz sonuçlanmış sayılır ve 6 ay içerisinde yeni başvuru yapılamaz. Ön inceleme çalışmasının erteleme talepleri Bakanlıkça değerlendirilir.

e) Ön inceleme çalışmasından bir hafta önce TURQUALITY® programı yönetim danışmanlığı firması tarafından program ve danışman bilgileri Bakanlığa iletilir.

f) Çalışma başlamadan önce TURQUALITY® programı yönetim danışmanlığı firması ve şirket arasında gizlilik sözleşmesi imzalanır.

g) TURQUALITY® programı yönetim danışmanlığı firması tarafından ön inceleme çalışması neticesinde düzenlenen rapor, çalışmanın başlamasını müteakip 1 ay içerisinde Bakanlığa intikal ettirilir. Bakanlık, ön inceleme raporunu değerlendirerek sonucu başvuru sahibi şirkete sistem aracılığı ile bildirir.

ğ) Ön inceleme neticesinde Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınması uygun görülmeyen şirket ile Marka destek programı kapsamında desteklenip TURQUALITY® destek programı kapsamına alınmayı talep eden şirket ön inceleme bedelini ödemek kaydıyla yeniden ön inceleme müracaatında bulunabilir. Müracaatlar arasındaki süre 6 aydan az olamaz.

## **DÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **Desteğin Başlangıç Tarihi, Süresi ve Kapsamı**

#### **Desteğin başlangıç tarihi**

**MADDE 16** – (1) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketin/markanın destek başlangıç tarihi, Bakanlık tarafından destek kapsamına alındığı tarih olup bu tarihten itibaren gerçekleşen faaliyetler ile düzenlenen ödeme belgeleri desteklenir. Ancak destek ödemesi gelişim yol haritası Bakanlık tarafından onaylandıktan sonra gerçekleştirilir.

#### **Desteğin süresi**

**MADDE 17** – (1) Marka destek programı kapsamına alınan şirket, destek kapsamına alındığı tarihten itibaren ilgili markalarına yönelik bu Genelgede belirtilen desteklerden Kararın 17 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen süre dahilinde desteklenir.

(2) TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirket, destek kapsamına alındığı tarihten itibaren ilgili markalarına yönelik;

a) Bu Genelgenin 4 üncü, 6 ncı (sadece Ek-2B’de belirtilenler), 7 nci ile 8 inci ile 12 nci maddelerinde belirtilen desteklerden Kararın 17 nci maddesinin üçüncü fıkrasında belirtilen süre dahilinde,

b) Bu Genelgenin 5 inci, 10 uncu, 11 inci maddelerinde belirtilen desteklerden, destek kapsamında kaldığı süre boyunca,

c) Bu Genelgenin 6 ncı (sadece Ek-2A’da belirtilenler) ile 9 uncu maddelerinde belirtilen desteklerden Kararın 17 nci maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen süre dahilinde, desteklenir.

#### **Hedef pazar**

**MADDE 18** – (1) Şirketin kapsamdaki markalarına yönelik her yeni hedef pazarına ilişkin onay talebini ve Ek-6 Hedef Pazar Başvuru Formunu sistem üzerinden Bakanlığa sunması gerekir. Şirketin hedef pazarlarına yönelik harcamalarının desteklenebilmesi için ilgili hedef pazar başvurularının Bakanlık tarafından onaylanmış olması gerekir.

(2) Bakanlık tarafından onaylanan her bir hedef pazar için 5 yıllık destek süresi, söz konusu hedef pazarda gerçekleştirilen ve destek kapsamında değerlendirilen ilk ödeme belgesi tarihinden itibaren başlar.

(3) Şirketin, hedef pazara yönelik gerçekleştirdiği harcamalarına ilişkin desteklerden yararlanabilmesi için desteğe konu ödeme belgesi tarihinin ilgili hedef pazar için belirlenen 5 yıllık destek süresi içerisinde olması gerekir.

(4) Bu Genelgenin 4 üncü, 6 ncı (sadece Ek-2B’de belirtilenler) ile 12 nci maddelerinde belirtilen desteklerde, şirket tarafından gerçekleştirilen faaliyetin, birden fazla ülkeye yönelik olması durumunda yalnızca bir hedef pazar üzerinden destek başvurusunda bulunulur.

#### **Desteğin kapsamı**

**MADDE 19** – (1) Bir holding/şirketler topluluğunun aynı anda en fazla 6 markası destek kapsamında olur.

(2) Marka/TURQUALITY® destek programına alınan ve Kararın 17 nci maddesi kapsamında desteklenen şirketin harcama yetkisi verilen şirketleri, destek süreleri boyunca destek kapsamındaki markaya ilişkin harcamaları için Kararın 17 nci maddesinin altıncı fıkrasında atıfta

bulunulan desteklerden yararlandırılmazlar.

(3) Kararın 17 nci ile bu Genelgenin 17 nci maddesinde belirtilen süre limitleri,

a) Bu Genelgenin 6 (sadece Ek-2A'da belirtilenler) ncı ile 9 uncu maddelerinde belirtilen destekler için destek kapsamındaki şirket başına,

b) Bu Genelgede belirtilen diğer destekler için destek kapsamındaki marka başına

uygulanır.

#### **Gelişim yol haritası**

**MADDE 20** – (1) Şirketlerin desteklerden yararlanabilmeleri için Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan markalarına ilişkin Bakanlık tarafından yetkilendirilen danışmanlık şirketlerince gerçekleştirilecek gelişim yol haritası yaptırımları gerekmekte olup bu kapsamda yapacakları harcamalar en fazla 2.400.000 TL tutarında desteklenir. Aynı marka için bu fıkra kapsamındaki destekten azami bir kez faydalanılır.

(2) Gelişim yol haritasını yapacak olan TURQUALITY® programı yönetim danışmanlığı firmasını şirket kendisi seçer. Ancak şirketin ön inceleme çalışmasını gerçekleştiren yönetim danışmanlığı firması aynı şirketin gelişim yol haritasını hazırlayamaz.

(3) Gelişim yol haritası, ilgili markanın destek kapsamına alındığı tarihten itibaren 5 yıllık süreyi kapsar.

(4) Destek kapsamına alınan şirket, gelişim yol haritasının elektronik kopyasını sistem üzerinden intikal ettirir. Gelişim yol haritasının Bakanlık tarafından onaylandığına dair bildirim şirkete sistem üzerinden gönderilir.

(5) Destek süresi devam eden şirketler destek kapsamındaki markaları için gelişim yol haritalarını 5 yılda bir günceller. Güncelleme önceki 5 yıllık sürece ilişkin değerlendirmeyi ve sonraki 5 yıllık sürece ilişkin gelişim yol haritasını kapsar. Güncelleme ve değerlendirmeyi içeren bu çalışma için danışmanlık hizmeti alınması zorunlu olmayıp anılan danışmanlık hizmeti destek kapsamında değerlendirilmez. Bu Genelge kapsamındaki desteklere ilişkin destek ödemeleri, güncellenen gelişim yol haritasının Bakanlık tarafından onaylanmasını müteakip gerçekleştirilmeye devam edilir. Güncellemenin Bakanlığa sunulmaması halinde şirketin ilgili markasına ilişkin destek başvurusu yapılması sistem üzerinden engellenir.

(6) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan markaya ilişkin sunulan ilk gelişim yol haritasının, Bakanlık tarafından kapsama alınma bildiriminin yapılmasını müteakip en geç 6 ay içerisinde Bakanlığa iletilmesi gerekir. Bu sürede gelişim yol haritasının Bakanlığa sunulmaması halinde şirketin ilgili markasına ilişkin destek başvurusu yapılması sistem üzerinden engellenir.

### **BEŞİNCİ BÖLÜM**

#### **Destek Başvuruları ve Ödeme**

#### **Destek başvuru şartları**

**MADDE 21** – (1) Bu Genelge kapsamındaki faaliyetlerin destek ödemesinden yararlandırılabilmesi için giderlerin EK-7'de belirtilen belgelerle tevsik edilmesi gerekir. Söz konusu belgelerden sözleşme, fatura ve ödeme belgesi harcama belgeleri olarak adlandırılır.

(2) Bu Genelge kapsamındaki giderlerin desteklenebilmesi için harcama belgelerinin destek kapsamındaki şirket veya harcama yetkisi verilen şirket adına düzenlenmiş olması gerekir.

(3) Şirketin destek ödemesinden yararlandırılabilmesi için bu Genelge kapsamında desteklenen faaliyetlerine ilişkin ödemelerin bankacılık sistemiyle yapılması gerekir. Ödeme belgelerinde banka onayı aranmaz.

(4) Uluslararası standartlarda bankacılık sisteminin yerleşmediği ülkelerde bankacılık sistemi dışında yapılan ödemelere ilişkin faaliyetlerin desteklenebilmesi için, ilgili Bakanlık yurt dışı temsilcisinin ödeme belgesinin o ülke şartlarında muteber olduğuna ilişkin onayı gerekir.

#### **Destek başvuru süreci**

**MADDE 22** – (1) Gerçekleştirilen faaliyete ilişkin harcamanın desteklenmesini teminen ödeme belgesi tarihinden itibaren en geç 6 ay içerisinde; bu Genelgenin 5 inci maddesi kapsamında yapılan başvurularda ise desteğe konu faaliyetin sona erdiği tarihten itibaren en geç 3 ay içerisinde; Ek-7’de belirtilen başvuru belgelerinin sistem üzerinden ilgili incelemeci kuruluşa ibraz edilmesi gerekir.

(2) İncelemeci kuruluş tarafından yapılan inceleme neticesinde istenen bilgi ve belgelerin sistem üzerinden bildirim tarihinden itibaren en geç 3 ay içerisinde sistem üzerinden tamamlanması gerekir. Talep edilen eksik bilgi/belgelerin; başvuru sahibine bildirildiği tarihten itibaren 3 ay içerisinde sistem üzerinden incelemeci kuruluşa ibraz edilmemesi halinde, eksik bildirimine konu söz konusu harcamalar destek kapsamında değerlendirilmez.

(3) Eksik tamamlama süresinin bitimini müteakip, incelemeci kuruluş tarafından yapılan inceleme neticesinde ilk eksik bildirimine konu edilmemiş eksik bilgi/belgelerin bulunması halinde, incelemeci kuruluş söz konusu eksik bilgi/belgenin tamamlanmasını teminen 1 defaya mahsus 3 aya kadar ilave süre verebilir.

(4) Sürelerin hesaplanmasında usulüne uygun yapılan destek başvurusunun sistem üzerinden incelemeci kuruluş kayıtlarına girdiği tarih esas alınır.

(5) Bu maddede belirtilen süreler dahilinde Bakanlık yurt dışı temsilcisinin onayına sunulan belgelerin Bakanlık yurt dışı temsilcisinden kaynaklanan nedenlerle ilgili incelemeci kuruluşa süresinde ibraz edilememesi durumunda ilgili belgelerin Ticaret Müşavirliği/Ataşeliği evrak kayıtlarına giriş tarihi incelemeci kuruluş evrak kaydına giriş tarihi olarak kabul edilir.

#### **Mahsup**

**MADDE 23** – (1) İnceleme neticesinde destek ödemesi yapılabilmesi için, başvuru sahibinin Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Sosyal Güvenlik Kurumuna vadesi geçmiş vergi ve sosyal güvenlik borcu bulunup bulunmadığına ilişkin sorgulama re’sen yapılır veya belge talep edilir.

(2) Destek ödemesi, başvuru sahibinin anılan kurumlara vadesi geçmiş borcu bulunmadığına ya da borçları yeniden yapılandırılmış ise yeniden yapılandırma sözleşmesine uyulduğuna ilişkin bilgi/belgenin temin edilmesini müteakip yapılır.

(3) Destek ödemesi yapılacak başvuru sahibinin anılan kurumlar nezdinde borcunun bulunduğu tespit edilmesi halinde, mahsup işlemi aşağıdaki şekilde yapılır:

a) Destek tutarının borçların tamamını karşılaması halinde her iki kuruma, bakiye kalırsa başvuru sahibine ödeme yapılır.

b) Destek tutarının borçların tamamını karşılamaması halinde borç durumunu gösterir bilgi/belgelerde yer alan tutarların destek tutarına orantılanması suretiyle her iki kuruma dağıtım

yapılır.

c) Kurumlardan birisi tarafından haciz konulmuşsa, haczi koyan kurumun alacağı öncelikle ödenir. Her iki kurum tarafından da haciz konulmuşsa, öncelikle ilk haczi koyan kuruma ödeme yapılır.

### **Ödeme**

**MADDE 24** – (1) Bakanlık, yapacağı inceleme neticesinde ödeme yapılmasına karar verilen şirketleri ile ödeme miktarlarını Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına bildirir. Bakanlıktan alınan bildirim üzerine, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ödemeyi öncelikle yapar.

(2) Destek ödemesi destek kapsamında bulunan şirkete yapılır.

(3) Bakanlık, destek müracaatının değerlendirilerek ödeme yapılacak şirketlerin belirlenmesi ile ödeme miktarlarının Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına bildirilmesi konusunda İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliklerinin yetkilendirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapabilir.

(4) Ödemeye ilişkin, ibraz edilen belgelerdeki giderlerin (dolaylı vergiler dahil) Türk Lirası (TL) cinsinden olanları TL, döviz cinsinden olanları ise ödeme belgesi tarihindeki Gösterge Niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kurları listesinde yer alan döviz alış kurları esas alınarak TL olarak ödenir. Gösterge Niteliğindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kurları listesinde yer almayan ülke para birimleri TL'ye çevrilirken Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Alım Satım Konu Olmayan Dövizlere İlişkin Bilgi Amaçlı Kur Tablosunda yer alan kurlar esas alınır.

(5) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası kur tablolarında yer almayan para birimlerine istinaden yapılan hesaplamalarda Bakanlıkça uygun görülen diğer uluslararası veri kaynakları esas alınır.

## **ALTINCI BÖLÜM**

### **Diğer Hükümler**

### **Harcama yetkisi**

**MADDE 25** – (1) Destek kapsamına alınan şirketle aynı holding çatısı altında bulunan şirketler, destek kapsamına alınan şirketin bağlı bulunduğu holding şirketi ve kapsama alınan şirketle organik bağı bulunan şirketlere harcama yetkisi verilebilir.

(2) Organik bağ aşağıda belirtilen koşullardan birinin sağlanması halinde oluşmuş sayılır ve;

a) Destek kapsamına alınan şirket tüzel kişiliğinin en az % 51 oranında ortak olduğu şirkete,

b) Destek kapsamına alınan şirket hissesinin en az %51'ine sahip ortak ya da ortaklarının en az %51 oranında ortak olduğu şirkete,

c) Destek kapsamına alınan şirketin halka açık bir anonim ortaklık olması halinde, halka açık kısım düşülmek suretiyle kalan hissenin %51'ine sahip şirkete,

ç) Destek kapsamına alınan şirketin, Türkiye Muhasebe Standartları uyarınca kontrolü altında bulunan, finansal tablolarına konsolide edilen ve bağlı ortaklığı statüsünde olan şirkete,

harcama yetkisi verilebilir.

d) Bu fıkranın (ç) bendi kapsamında harcama yetkisi verilebilmesi için, destek kapsamına alınan şirketin BDK onaylı konsolide finansal tablolarının dipnotlarında harcama yetkisi verilen



şirketteki etkin pay oranının en az %51 olması gerekir. Harcama yetkisi verilen bu şirketin en az %51'ine sahip tüzel kişi ortak ya da ortaklarının yurt dışında bulunması durumunda kurum kazançlarının dağıtılma dağıtılmasın Türkiye'de kurumlar vergisine tabi olma şartı aranır.

(3) Harcama yetkisi verilen yurt dışı şirketi, sadece destek kapsamındaki şirket ve ortaklarının toplam ortaklık payı oranında desteklerden yararlandırılır.

(4) Harcama yetkisi verilmesi talep edilen şirket,

a) Yurt içinde yerleşik şirketler için, son sermaye yapısını gösterir Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi/hazirun cetveli veya pay sahipleri listesi/çizelgesi,

b) Yurt dışında yerleşik şirketler için, ortaklık yapısının açıkça gösterildiği ve Bakanlık yurt dışı temsilcisi onaylı şirket tescil belgesi ve gerekirse kuruluş sözleşmesi,

c) Holding şirketleri için, holdingin son sermaye yapısını gösterir Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi/hazirun cetveli veya pay sahipleri listesi/çizelgesi,

ç) Bağlı ortaklık statüsü ile konsolidasyonun teyidi için BDK tarafından onaylı rapor ile Sermaye Piyasası Kurulu raporu,

d) Bu maddenin ikinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen şirketin Türkiye'de kurumlar vergisine tabi olduğuna dair BDK/Yeminli Mali Müşavir onaylı rapor

belgeleri ile Bakanlığa müracaat etmesi gerekir.

(5) Harcama yetkisi verilen şirket tarafından gerçekleştirilen harcamalara ilişkin destek ödemeleri, harcama yetkisinin Bakanlık tarafından onaylanmasını müteakip gerçekleştirilir.

(6) Harcama yetkisi verilen şirketin ortaklık yapısında değişiklik meydana gelmesi halinde bu durum en geç 2 ay içerisinde Bakanlığa bildirilerek ortaklık yapısının güncellenmesi talep edilir. Söz konusu bildirimin yapılmaması halinde haksız olarak yapıldığı tespit edilen ödemeler geri alınır.

(7) Destek başvurusunda bulunulan harcamaları yapan şirket sistemde kayıtlı sermaye yapısının güncel durumu yansıttığına ilişkin taahhünameyi her yıl Ocak ayı sonuna kadar incelemeci kuruluşa sunar. Taahhünamenin sunulmaması ya da sunulan taahhünamenin güncel sermaye yapısını yansıtmadığının tespiti durumunda haksız olarak yapıldığı tespit edilen ödemeler geri alınır ve taahhünamenin sunulmasına kadar şirketin ilgili markasının sistem aracılığı ile yapılacak destek başvuruları kısıtlanır.

(8) Kararın 17 nci maddesinin yedinci fıkrası çerçevesinde destek kapsamındaki şirketin sermaye yapısında bir değişiklik olması halinde destek kapsamındaki şirketi devir alan şirket tarafından Ek-8'de yer alan taahhüname Bakanlığa ibraz edilir.

(9) Şirketin çoğunluk hissesinin yerli ortaklara ait olma zorunluluğunun bulunduğu ülkelerde, yurt dışı şirkete harcama yetkisi verilebilmesi için, geri kalan hissenin tamamının destek kapsamında bulunan şirkete ait olması gerekir.

#### **Yurt dışında düzenlenen belgelerin onaylanması**

**MADDE 26 –** (1) Yurt dışında düzenlenip bu Genelge kapsamında Bakanlığa/incelemeci kuruluşa ibraz edilmesi gereken belgelerden bu Genelge eklerinde belirtilenler belgenin düzenlendiği ülkedeki Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından onaylanır.

(2) Türkiye’de düzenlenen belgeler, yurt dışı fuar katılımına ilişkin harcama belgeleri, resmi internet sitelerinden erişime açık/doğrulanabilir olan belgeler ile arama motoru ve sosyal medya reklamları gibi faaliyetlere ilişkin, doğruluğu elektronik ortamda kontrol edilebilen belgeler için Bakanlık yurt dışı temsilcisi onayı aranmaz.

(3) Bakanlık yurt dışı temsilcisi yabancı dilde düzenlenen yurt dışı belgeyi onaylayabileceği gibi yeminli tercüman tarafından tercüme edilmiş belgeleri de onaylayabilir.

(4) Bakanlık yurt dışı temsilcisinin belgelere ilişkin verdiği onay; belgenin ilgili ülke mevzuatına uygun olarak düzenlendiği ve harcamanın ortalama rayice uygun olduğu hususlarını kapsar.

(5) Harcamaya ilişkin belgelerin düzenlendiği ülke ile faaliyetin gerçekleştiği ülke farklı ise, harcama belgelerinin onayı söz konusu belgelerin düzenlendiği ülkede bulunan Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından gerçekleştirilir. Bakanlık yurt dışı temsilcisi, faaliyetin gerçekleştirildiği ülkede bulunan Bakanlık yurt dışı temsilcisi ile irtibata geçerek faaliyete ilişkin bilgi alır. Bu hüküm, farklı şehir/bölgeler itibarıyla görev bölgesi ayrıştırılarak belirlenmiş birden fazla Bakanlık yurt dışı temsilcisinin bulunduğu ülkelerde aynı esas çerçevesinde uygulanır.

(6) Düzenlenen bir sözleşmede hizmet alınan taraf yabancı ise söz konusu sözleşmenin, yabancı şirketin yerleşik olduğu ülkedeki Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından onaylanması gerekir.

(7) TURQUALITY® otomasyon sistemi üzerinden süreci devam eden başvurularda, Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından onaylanması uygun görülen belgelerin üzerine “5973 sayılı Karar çerçevesinde onaylanmıştır.” şerhinin düşülmesi, imzalanması, ad-soyad yazılması ve tarih atılması gerekir. Birden fazla sayfayı içeren belgelerde söz konusu şerhin kaç sayfayı kapsadığı belirtilerek sadece ilk ya da son sayfada yer alması ve diğer sayfalara ise Bakanlık yurt dışı temsilcisinin parafının atılması yeterlidir.

(8) Ticaret Müşavirliği/Ataşeliğinin bulunmadığı ve başka bir ülkenin Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından akreditasyonun da sağlanmadığı yerler ile Ticaret Müşavirliği/Ataşeliğinin bulunduğu ancak kadroların münhal olduğu yerlerde Bakanlık yurt dışı temsilcisi onayı gerektiren evrakı ülkedeki diğer bir Bakanlık yurt dışı temsilcisi onaylar ve başvurulara ilişkin yerinde incelemeleri gerçekleştirerek ilgili formları düzenler. Ülkede başka Bakanlık yurt dışı temsilcisi bulunmadığı takdirde ise onaylamaya ilişkin hususları belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

### **İlave destek oranları**

**MADDE 27 –** (1) Kararın 29 uncu maddesinin birinci fıkrası kapsamında hedef ülkelere yönelik ilave puan uygulamasında ilgili destek başvurusuna ilişkin ödeme belgesi tarihindeki (fuar desteği için fuar tarihleri) yıl için Bakanlıkça belirlenen ve Bakanlık resmi internet sitesinde ([www.ticaret.gov.tr](http://www.ticaret.gov.tr)) yer alan hedef ülkeler listesinde bulunan ülkeler için destek oranına 20 puan ilave edilir.

(2) Bu Genelge kapsamında desteklenen faaliyetin birden çok ülkeyi kapsamaması durumunda, söz konusu ülkelerin tamamının hedef ülkeler listesinde yer alması halinde bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen ilave destek oranı uygulanır.

(3) Kararın 29 uncu maddesinin ikinci fıkrası kapsamında hedef ülkelere hedef sektörlerde ilave puan uygulamasında, ilgili destek başvurusuna ilişkin ödeme belgesi tarihindeki (fuar desteği için fuar tarihleri) yıl için Bakanlıkça belirlenen ve Bakanlık resmi internet sitesinde ([www.ticaret.gov.tr](http://www.ticaret.gov.tr)) yer alan hedef sektörler ve hedef ülkeler listesindeki ülke ve sektörler için destek oranına 5 puan ilave edilir.

(4) Hedef ülkelere hedef sektörlerde ilave puanın birim desteğine yönelik uygulamasında, hedef ülkede bulunan yurt dışı birimde sergilenen destek kapsamındaki markalı tüm ürünlerin hedef sektörlerde olması halinde bu maddenin üçüncü fıkrasında belirtilen ilave destek oranı uygulanır.

#### **Diğer hususlar**

**MADDE 28 –** (1) Bakanlık adına tescil ettirilmek suretiyle koruma altına alınmış bulunan “TURQUALITY®” ibaresini, sadece TURQUALITY® destek programına dahil olan şirketler kapsamındaki markaları için, kapsamda bulundukları süre boyunca kullanabilirler.

(2) TURQUALITY® ibaresini TURQUALITY® destek programında yer almayıp kullanan şirket/kurum/kuruluş/şahıslar hakkında 6769 Sayılı Sınai Mülkiyet Kanununun cezai hükümlerine ilişkin 30 uncu Maddesi kapsamında hukuki işlem başlatılır.

(3) Şirket, destek kapsamındaki markasının logo/renk/sembollerinde değişiklik olması halinde, yeni logosunun bulunduğu yurt içi ve Madrid Uluslararası Marka Tescil Protokolüne taraf olan ülkelerden en az birindeki yurt dışı marka tescili veya tescil başvuru belgelerini Bakanlığa ve incelemeci kuruluşa sunar.

(4) Destek kapsamındaki markaya ilişkin gerçekleştirilen faaliyette Türk malı/markası imajına zarar verecek/aykırı olacak ifade, sembol, şekil, işaret veya ülke, şehir, bölge isimlerinin kullanılması halinde söz konusu faaliyete ilişkin harcamalar desteklenmez.

(5) Destek kapsamındaki şirket/harcama yetkilisi şirketin ünvanında değişiklik olması durumunda, destek kapsamındaki şirketin, söz konusu değişikliğe ilişkin belgelerini sistem üzerinden ortaklık durumunu güncellemek sureti ile Bakanlığa bildirmesi gerekir.

(6) Yurt içinden veya yurt dışından temin edilen tanıtım (fuar tanıtımı dahil), fuar katılımı ile kurulum/dekorasyon malzemelerinin desteklenebilmesi için bunların bedelsiz ihracat yoluyla ya da iz bedeli üzerinden yurt dışına gönderilmesi gerekir. Bu ihracata ilişkin gümrük beyannameleri, basitleştirilmiş gümrük beyannameleri, serbest bölge işlem formu, detaylı bir şekilde düzenlenmiş kurye, kargo faturaları, çek listesi vb. belgelerin tevsik edilmesi gerekir. Tanıtım malzemelerinin yurt dışına gönderildiğinin yolcu beraberisi numune, sergi ve fuar eşyası beyan formu ile de tevsik edilmesi mümkündür. Malzemelerin yurt dışındaki harcama yetkisi verilen şirkete gönderilmesi halinde gümrük beyannamesinin bedelsiz düzenlenmesi şartı aranmaz.

(7) Bu Genelge kapsamındaki desteklere ilişkin tedarikçi firmadan doğrudan temin edilen kurulum/dekorasyon/tanıtım malzemeleri için yurt dışına bedelsiz gönderim şartı aranmaz.

(8) Şirketlerin birimlerine ilişkin kurulum/dekorasyon giderlerinin desteklenebilmesi için öncelikle kira giderlerinin destek kapsamında olması gerekir.

(9) Ödeme belgesinde valör tarihi, işlem tarihi ve ödeme tarihi gibi birden fazla tarih yer aldığında döviz kurunun tespitinde valör tarihinin, valör tarihi bulunmuyorsa işlem tarihinin destek başvurusunda ödeme tarihi olarak dikkate alınması gerekir. Çek ile yapılan ödemelerde hesap ekstresinin veya ödeme belgesinin ibrazı zorunlu olup; süre, çekin ödendiğini gösterir banka hesap dökümündeki ödeme tarihi esas alınarak hesaplanır.

(10) Cirolu çek/müşteri çeki destek başvurusunda kabul edilmez ve bağış makbuzu fatura yerine geçmez.

(11) Satın alma işlemi yurt içinde, ifası yurt dışında gerçekleştirilen hizmetlere (birimlerin

kurulum/dekorasyon işlemlerinin yurt dışında yapılması, fuar stantlarının yurt dışında kurulması vb.) yönelik destek başvurularında; Gelir İdaresi Başkanlığı'nın 60 sayılı Katma Değer Vergisi Sirküleri çerçevesinde KDV'nin konusuna girmediği belirtilen hizmetler ile yurt içinden temin edilen ve yurt dışına çıkışı gerçekleştirilen tanıtım malzemelerinin giderleri KDV hariç desteklenir.

(12) Yetkilendirilmiş kullanıcılar tarafından gerçekleştirilen tüm başvurulara ilişkin inceleme sonucunu gösteren bildirim, kullanıcıların sistem dâhilindeki hesaplarına yapılır. Yapılan bu bildirimlerin şirket tarafından kontrol edilmemesinden veya bildirimlerin şirkete ulaşmamasından bildirimi yapan Bakanlık/TURQUALITY® Sekretaryası sorumlu tutulamaz.

(13) Kullanıcının yetkilendirilmesinin iptal edilmesini teminen, şirket tarafından iptal edilmesi istenilen yetkiye ilişkin Ek-9'da yer alan azilnamenin/Ticaret Bakanlığı Destek Yönetim Sistemine İlişkin Genelge eki Yetkilendirilmiş Kullanıcı Azil Formunun (Ek D) temsile yetkili kişi veya kişiler tarafından imzalanarak TURQUALITY® Sekretaryasına intikal ettirilmesi gerekir. Yazılı başvuru yapılmadığı durumda sorumluluk şirkete aittir.

(14) Şirketin, bu Genelge kapsamında destek süresinin sona ermesi, Kararın 17 nci maddesi uyarınca Bakanlık tarafından destek kapsamından çıkarılması veya kendi talepleri ile destek programından çıkması halinde ihracata yönelik diğer devlet yardımlarından yararlanabilmesi için nihai durumuna yönelik Bakanlıktan yazı alması gerekir.

(15) Kararın 17 nci maddesinin sekizinci fıkrası kapsamında TURQUALITY® destek programından çıkmış/çıkarılmış olan şirketin/markanın yeniden anılan destek programı kapsamına alınması halinde, şirket, desteklendiği süreler mahsup edilmek suretiyle desteklerden faydalanmaya devam eder.

(16) Kararın 17 nci maddesinin sekizinci fıkrası kapsamında TURQUALITY® destek programından çıkmış/çıkarılmış olan şirketin/markanın Kararın 17 nci maddesi kapsamına alınmak üzere tekrar başvuruda bulunması halinde, ön inceleme çalışması neticesinde TURQUALITY® destek programına alınabilecek yeterliliği gösterebilmesi halinde destek kapsamına alınır.

(17) Bu Genelge hükümleri çerçevesinde destek kapsamına alınan şirketin ve markanın, destek süresi bitiminde, Kararın 17 nci maddesinde belirtilen birim kira/temel kurulum/konsept mimari çalışma ve franchise giderlerine ilişkin desteklendiği hedef pazarlardaki birimlerine yönelik Kararın 11 inci maddesi kapsamında gerçekleştireceği başvurular, ilgili hedef pazara yönelik olarak bu Genelge kapsamında desteklenen süre mahsup edilerek değerlendirmeye alınır.

(18) Bu Genelge hükümleri çerçevesinde destek kapsamına alınan markaya ilişkin harcama yetkisi verilen şirketin, destek süresi bitiminde, Kararın 17 nci maddesinde belirtilen birim kira/temel kurulum/konsept mimari çalışma ve franchise giderlerine ilişkin desteklendiği hedef pazarlardaki birimlerine yönelik Kararın 11 inci maddesi kapsamında gerçekleştireceği başvurular, ilgili hedef pazara yönelik olarak bu Genelge kapsamında desteklenen süre mahsup edilerek değerlendirmeye alınır.

(19) Bu Genelge kapsamındaki destek ödemelerinden yararlanılabilmesi için harcamayı gerçekleştiren şirket ile faturayı düzenleyen tarafın ilişkili kişi olmaması gerekmektedir.

(20) Harcama belgelerinin rayice uygunluğu konusundaki değerlendirme, yurt dışında düzenlenen belgelerde Bakanlık yurt dışı temsilcisi, yurt içinde düzenlenen belgelerde ise incelemeci kuruluş tarafından yapılır.

(21) Rayice uygun olmadığı tespit edilen harcamalar destek kapsamında değerlendirilmez.

(22) Bakanlık tarafından, Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketin desteğe konu ödeme belgesi tarihinin ve/veya faaliyetin gerçekleştiği tarihin mezkûr program kapsamına girdiği tarihten daha önce olması halinde, şirket Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamında ilgili kaleme ilişkin sağlanan desteklerden faydalanmamak kaydıyla Kararda yer alan diğer desteklerden ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla yararlanabilir.

(23) Marka destek programı kapsamında bulunan bir şirket Kararın 17 nci maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde kurumsal altyapı oluşturmaya yönelik danışmanlık ile istihdam desteğinden, destek kapsamına alınma tarihinden başlamak üzere en fazla 4 yıl süresince faydalanabilir. Aynı şirketin TURQUALITY® destek programı kapsamına alınması halinde şirket, kurumsal altyapı oluşturmaya yönelik danışmanlık ile istihdam desteklerinden Kararın 17 nci maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde en fazla 5 yıl süresince faydalanabilir. 5 yıllık süre hesaplanırken, şirketin Marka destek programı kapsamında geçirdiği süre mahsup edilir.

(24) Ürünlerin satış/pazarlama süreçlerinde ön plana çıkarılması amacıyla yapılan lisans sözleşmeleri kapsamında film/dizi/video oyunu karakterlerine ilişkin marka/logoların kullanıldığı tanıtım, fuar faaliyetleri ve destek kapsamındaki birimlere yönelik harcamalar, destek kapsamındaki markanın görünür bir şekilde kullanılması koşuluyla, bu Genelge kapsamında desteklenir.

(25) 5 yıllık hedef pazar süresinin son yılında gerçekleştirilen kurulum/dekorasyon harcamaları destek kapsamında değerlendirilmez.

#### **KEP adresinin kullanımı**

**MADDE 29** – (1) Sistem üzerinden sunulamayan ve Bakanlık/incelemeçi kuruluş tarafından doğrudan ibrazı talep edilen her türlü bilgi ve belgenin başvuru yapan TİM/şirkete ait KEP adresi aracılığıyla Bakanlık/incelemeçi kuruluş KEP adresine iletilmesi gerekir.

(2) Bakanlık/incelemeçi kuruluş, sistem üzerinden yapılacak bildirimler hariç olmak üzere yapacağı tüm bildirimleri başvuru yapan TİM/şirkete KEP adresi aracılığıyla yapar. Bakanlık/incelemeçi kuruluş kayıtlarındaki adres/KEP adreslerinin güncel halde tutulması başvuru sahibinin yükümlülüğündedir.

(3) KEP aracılığıyla iletilen başvuruda yer alan belgelerden her birinin başvuru sahibini temsile yetkili kişi/kişiler tarafından 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu standartlarına uygun nitelikli elektronik sertifika kullanılarak oluşturulan elektronik imza ile imzalanması ve elektronik imzalı dokümanların dosya uzantılarının Bakanlık/incelemeçi kuruluş Elektronik Belge Yönetim Sisteminde tanınır olması zorunludur.

### **YEDİNCİ BÖLÜM**

#### **İzleme ve Değerlendirme**

#### **Performans değerlendirmesi**

**MADDE 30** – (1) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamında bulunan şirket, destek kapsamına alındığı yılı müteakiben her yıl en geç Haziran ayı sonuna kadar, bir önceki takvim yılına ait mali verilerini içeren BDK onaylı raporunu ve destek kapsamındaki markasıyla ilgili olarak gelişim yol haritasında yer alan projelerine ilişkin ilerleme formunu ve ilgili verilerini sisteme girer. Bakanlık, ilgili veriler üzerinden şirketin performansını yıllık olarak izler.

(2) BDK onaylı geçmiş yıl mali verilerini süresi içerisinde eksiksiz olarak Bakanlığa sunmayan ve/veya verilerin sisteme girişini tamamlamayan şirketin söz konusu verileri tamamlanana kadar sistem üzerinden destek başvurusu alınmaz. Destek başvurularının sistem üzerinden bu nedenle alınamadığı süre içerisinde bu Genelgenin 22 nci maddesi uyarınca başvuru süresi sona eren harcamalara ilişkin destek başvurusu yapılamaz.

(3) Bakanlık, birinci fıkrada yer alan belgeleri belirtilen usulde sunmadığını ve söz konusu belgeler üzerinde yapacağı inceleme neticesinde gelişim yol haritasında belirtilen faaliyetlerin büyük bir bölümünü gerçekleştirmediğini, sağlanan desteği etkin kullanmadığını, markalaşma konusunda herhangi bir gelişim göstermediğini ve/veya bu Genelgenin 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendinde belirtilen şartı artık sağlamadığını tespit ettiği şirketin ilgili markasını destek kapsamından çıkarır, destek oranlarında indirimde gider veya sistem aracılığı ile yapılacak destek başvurularını kısıtlar.

(4) Şirketin performansı, Bakanlığa sunulan veriler ve Bakanlıkça belirlenen kriterler çerçevesinde ölçülür. 5 yıllık destek süresini tamamlayan şirkete ilişkin Bakanlıkça yapılacak performans değerlendirmesi neticesinde;

a) Destek kapsamına alındığı yılı müteakip 5 inci yıl itibarıyla ortalama performans puanı yeterli bulunan şirketlerin markalarına ilişkin bir sonraki ortalama performans puanı müteakip 5 yıllık destek süresi bitiminde hesaplanır. Bu şirketlerin yıllık olarak takip edilen markalarına ilişkin performans değerlendirmesi sonucunda, şirketin ilgili markası için bu maddenin üçüncü fıkrası uygulanabilir.

b) Destek kapsamına alındığı yılı müteakip 5 inci yıl itibarıyla ortalama performans puanı yeterli bulunmayan şirketin markası için destek oranı %40 olarak uygulanır ve şirketin performansı izlemeye alınır.

c) (b) bendi kapsamındaki şirkete müteakip yıl gerçekleştirilecek değerlendirme neticesinde; değerlendirmenin yapıldığı yıla ait yıllık performans puanı yeterli bulunmayan şirketin markası için destek oranı %25 olarak uygulanır. Yıllık performans puanı yeterli bulunan şirket için destek oranı tekrar %50 olarak uygulanır.

ç) (c) bendi kapsamındaki şirketlerden destek oranı %25 olarak uygulanan şirketin müteakip yıl gerçekleştirilecek değerlendirme neticesinde; değerlendirmenin yapıldığı yıla ait yıllık performans puanı yeterli bulunmazsa şirketin markası destek kapsamından çıkarılır. Yıllık performans puanı yeterli bulunan şirket için destek oranı tekrar %50 olarak uygulanır.

d) Performansı izlemeye alınan şirketlere her yıl yapılacak değerlendirme ile sırasıyla bu fıkranın (b), (c) ve (ç) bentleri uygulanır. Müteakip 5 yıllık destek süresi bitiminde ortalama performansı değerlendirilerek, performansına göre (a) veya (b), (c) ve (ç) bentleri uygulanır.

e) Bu fıkra kapsamında destek oranında yapılan kısıtlamalar, ilgili performans değerlendirmesinin yapıldığı tarih itibari ile sistem üzerinde henüz sonuçlandırılmamış tüm destek başvurularına uygulanır.

(5) Dördüncü fıkranın (ç) bendi uyarınca destek kapsamından çıkarılan şirket/marka Kararın 17 nci maddesinin sekizinci fıkrası çerçevesinde başvuru yapabilir.

(6) Beşinci fıkra kapsamında hesaplanan sürelerde şirketin ilk kez destek kapsamına alındığı tarih esas alınır. Şirketin Kararın 17 nci maddesinin sekizinci fıkrası çerçevesinde tekrar destek kapsamına alınması halinde söz konusu süreler şirketin kapsam dışına çıktığı/çıkarıldığı tarihte kaldığı yerden işlemeye devam eder.

(7) Bu Genelgenin 27 nci maddesinin birinci fıkrasında yer alan hedef ülkelere yönelik giderler için ilave puan, bu maddenin dördüncü fıkrasının (b) bendi kapsamında destek oranı %40'a düşen markalar için 10 puan, (c) bendi kapsamında destek oranı %25'e düşen markalar için ise 5 puan ilave edilerek uygulanır.

(8) Bakanlık, destek kapsamındaki şirketin geçmiş performanslarını tespit etmek üzere, TURQUALITY® programı yönetim danışmanlığı firmalarından hizmet alabilir.

(9) Bu madde kapsamında gerçekleştirilen harcamalar Kararın 28 inci maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde karşılanır.

#### **Bakanlık incelemesi**

**MADDE 31** – (1) Bakanlık, gerekli gördüğü taktirde, destek kapsamındaki şirketin yurt dışında gerçekleştirdiği ve bu Genelgede belirtilen destek unsurlarına konu faaliyetlerini yerinde inceleyebilir ve yerinde inceleme formlarını düzenleyebilir.

### **SEKİZİNCİ BÖLÜM** **TURQUALITY® Programının Yürütülmesi**

#### **TURQUALITY® programının yürütülmesinin desteklenmesi**

**MADDE 32** – (1) TURQUALITY® programının yürütülmesi konusunda TİM'in;

a) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınacak/alınan şirketlerin iş yönetimi kalitesi, operasyonel mükemmellik düzeyi ve markalaşma potansiyellerinin belirlenmesi, performanslarının izlenmesi, program ve program kapsamındaki faaliyet ve işlemleri ile harcama belgelerinin içeriği, doğruluğu, rayicine uygunluğu vb. hususlar ile TURQUALITY® Programı kapsamında yapılan faaliyetlerle ilgili gerçekleştireceği her türlü denetim ve danışmanlık giderleri,

b) Marka/TURQUALITY® destek programı kapsamına alınan şirketlere yönelik olarak ürün ve üretim süreçlerinin iyileştirilmesi, operasyonel mükemmellik, stratejik konumlandırma-planlama, pazar haberdarlığı, pazarlama, markalaşma, perakendecilik, halkla ilişkiler, iletişim, reklam, vb. konularda gerçekleştireceği eğitim, seminer, rehberlik, danışmanlık vb. faaliyetlerine ilişkin giderleri,

c) TURQUALITY® programının pazara giriş ve iletişim stratejisi kapsamında olumlu Türk malı imajının oluşturulması ve yerleştirilmesi için yurt içi ve yurt dışında gerçekleştireceği her türlü halkla ilişkiler faaliyetleri (PR), Türk markalarının pazara giriş ve tutunmalarına yönelik gerçekleştireceği her türlü organizasyonlara ilişkin giderler ile pazar istihbaratı, pazar haberdarlığı, ulusal ve uluslararası iş ilişkileri ağı (networking), sponsorluk vb. giderleri,

ç) TURQUALITY® programının kurumsallaştırılması ve TURQUALITY® Sekreteryasına yönelik giderleri ile eleman istihdamı ve eğitimine ilişkin harcamaları,

d) TURQUALITY® programının stratejisinin güncellenmesi, yenilenmesi, geliştirilmesi, uygulanması ve program kapsamında yapılacak stratejik çalışmalara ilişkin harcamaları ile bu konularda gerçek ya da tüzel kişilerden satın alacağı danışmanlık giderleri,

e) TURQUALITY® Sekreteryasında görevli personelin, Genel Müdürlük uygun görüşüyle, TURQUALITY® programına yönelik eğitim, organizasyon, tanıtım ve danışmanlık faaliyetlerinde görevlendirilmeleri durumunda, yol ve harcırah giderleri

desteklenir.

(2) TİM, Kararın 28 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında gerçekleştirdiği harcamalara ilişkin varsa sözleşme; fatura, ödeme belgesi, ilgili yayın ve dokümanlar ile Bakanlık tarafından istenebilecek diğer bilgi ve belgelerle Bakanlığa sistem üzerinden başvurur. Bakanlık, fatura ibrazını müteakip destek ödemesini yapar.

## **DOKUZUNCU BÖLÜM**

### **TURQUALITY® Yönetim Danışmanlığı Firmalarının Yetkilendirilmesi**

#### **TURQUALITY® yönetim danışmanlığı firmalarının yetkilendirilmesi**

**MADDE 33 –** (1) Şirketin kapsama alınmasına ilişkin ön inceleme çalışması ile kapsama alınan şirket için hazırlanacak gelişim yol haritası TURQUALITY® programı yönetim danışmanlığı firması tarafından gerçekleştirilir.

(2) TURQUALITY® programı yönetim danışmanlığı firmalarının, Kararın uluslararası markalar oluşturma hedefine katkı sağlamak üzere; TURQUALITY® kapsamındaki sektörlerde uluslararası ve yerel düzeyde danışmanlık tecrübesine ve farklı ülkelerdeki en iyi uygulamalar konusunda bilgi birikimine sahip olmaları gerekir. Bu çerçevede, danışmanlık firmasının Bakanlıkça yetkilendirilmesinde,

a) TURQUALITY® kapsamındaki sektörlerle yönelik bünyesinde en az 25 danışmanı bulunması ve bunlardan en az 5 inin 5 yıllık danışmanlık tecrübesine sahip olması,

b) En az 30 ülkede faaliyet göstermesi,

c) TURQUALITY® kapsamındaki sektörlerle yönelik son dört yılda gerçekleştirilen en az 20 referans proje sunulması ve referans projelerin 10 unun TURQUALITY® programında yer alan veya bu firmaların satış hacmi, uluslararası firma yetkinliği açısından muadili Türkiye’de yerleşik şirketlere ilişkin olması, geri kalan 10 unun ise yurt dışında gerçekleştirilen projelere ilişkin olması,

ç) Referans projelerden, her biri en az 250.000 ABD Doları değerinde 5 adet proje için müşteriden alınacak proje detayı ve değerlendirmesini içeren referans mektubu sunması

kriterleri göz önünde bulundurulur.

(3) Belirtilen koşullara sahip danışmanlık firmaları Ek-10’da yer alan başvuru formu ve belgelerle Bakanlığa müracaat eder. Bakanlık başvuruları inceleyerek, kriterleri taşıyan danışmanlık firmalarını yetkilendirir.

(4) TURQUALITY® programı yönetim danışmanlığı firması, kapsama alınan şirkete uygulanacak gelişim yol haritası çalışmasında alt yüklenici kullanamaz.

(5) Ön inceleme çalışmasını yapacak danışmanların, en az 5 yıllık yönetim danışmanlığı tecrübesine sahip olmaları gerekir. Bakanlık, ön inceleme yapacak danışmanları ayrıca yetkilendirir.

(6) Bakanlıkça performansı yeterli bulunmayan TURQUALITY® programı yönetim danışmanlığı firmalarının yetkisi iptal edilir.

## **ONUNCU BÖLÜM**

### **Son Hükümler**

#### **Belgelerin saklanması ve saklama süresi**

**MADDE 34 –** (1) Bu Genelge kapsamında sistem üzerinden ibraz edilen her türlü belgenin asıllarının gerektiğinde denetlenmek ve incelenmek üzere 6102 sayılı Kanunun “Belgelerin saklanması, saklama süresi” başlıklı 82 nci maddesi ve diğer ilgili mevzuat çerçevesinde 10 yıldan az olmamak üzere sınıflandırılmış bir biçimde şirket tarafından saklanması zorunludur.



## **Yetki**

**MADDE 35** – (1) Bu Genelgede düzenlenen hususlara ilişkin talimatlar vermeye, bu Genelgede yeni ek ihdas etmeye ve bu Genelgenin mevcut eklerinde gerekli değişiklikleri yapmaya, özel ve zorunlu durumlar ile mücbir sebep hallerinde ortaya çıkacak hususları inceleyip sonuçlandırmaya ve ödenecek destek miktarını her türlü kamu alacağına karşılık mahsup etmeye ve bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla elektronik ortamda yapılan işlemlerde yaşanacak teknik düzeydeki aksaklıklar nedeniyle uygulamada yaşanabilecek sorunları gidermeye ve bu konuda gerekli düzenlemeleri yapıp talimat vermeye Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yetkilidir.

## **Yürürlükten kaldırılan mevzuat**

**MADDE 36** – (1) Bu Genelge ile “2006/4 Sayılı Tebliğe Ait Uygulama Usul ve Esasları Genelgesi” yürürlükten kaldırılmıştır.

## **Geçici hükümler**

**GEÇİCİ MADDE 1** – (1) Bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarihten önce gerçekleştirilen/onaylanan/harcamasının tamamı veya bir kısmı yapılan (ödeme belgesi tarihi Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih veya söz konusu tarihten önce olan) faaliyetlere ilişkin destek başvurularının sonuçlandırılmasında yürürlükten kaldırılan mevzuatın lehe olan hükümleri uygulanır. Bununla birlikte söz konusu başvurular, varsa bu Genelgenin lehe olan hükümlerinden yararlandırılır.

(2) Bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarihten önce sistem üzerinden yapılan destek kapsamına alınma başvurularının sonuçlandırılmasında yürürlükten kaldırılan mevzuatın lehe olan hükümleri uygulanır. Bununla birlikte söz konusu başvurularda bu Genelgenin 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi uygulanır, varsa bu Genelgenin lehe olan hükümlerinden yararlandırılır.

(3) Bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarihten önce mülga 2006/4 sayılı Tebliğ kapsamında Bakanlık yurt dışı temsilcisi tarafından yapılan belge onayı ile düzenlenen yerinde inceleme formları 5973 sayılı Karar çerçevesinde yapılmış/düzenlenmiş sayılır.

(4) Bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla henüz sonuçlandırılmamış destek başvurularının tabi tutulacağı destek üst limitlerinin takibi, ödeme belgesi tarihine ait yıl esas alınmak suretiyle Kararın 30 uncu maddesinin ikinci ve üçüncü fıkraları hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir.

(5) Kararın Geçici 4 üncü maddesinin ikinci ve dördüncü fıkraları kapsamında hedef pazar süresi, 8191 Sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararının Resmi Gazetede yayımlandığı tarih itibarıyla yeniden başlatılır. Bu kapsamda, ilgili hedef pazara ait ödeme belgesi anılan tarih veya sonrasında ait olan harcamalar desteklenir.

(6) Kararın Geçici 4 üncü maddesinin üçüncü fıkrası kapsamındaki hedef pazar süresi, ilgili markanın 31 Aralık 2026 tarihine kadar TURQUALITY® destek programına kabul edilmesi koşuluyla şirketin TURQUALITY® destek programına alındığı tarihten itibaren başlar. Bu kapsamda, ilgili hedef pazara ait ödeme belgesi anılan tarih veya sonrasında ait olan harcamalar desteklenir.

(7) Kararın Geçici 4 üncü maddesi çerçevesinde hedef pazar süresinin yeniden başlatılması uygulaması, Karar’ın Geçici 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamındaki markalara uygulanmaz.

(8) Bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla Karar’ın Geçici 2 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamındaki markalar, bu Genelgenin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla sadece süresi başlamış ve devam eden hedef pazarlarında, işbu hedef pazarların süreleri bitene kadar, desteklenmeye devam edilir. İşbu hedef pazarların sürelerinin bitmesini müteakip marka destek

kapsamından çıkarılır.

**Yürürlük**

**MADDE 37 –** (1) Bu Genelge onaylandığı tarihte yürürlüğe girer.

**Yürütme**

**MADDE 38 –** (1) Bu Genelgeyi Bakanlık (İhracat Genel Müdürlüğü) yürütür.